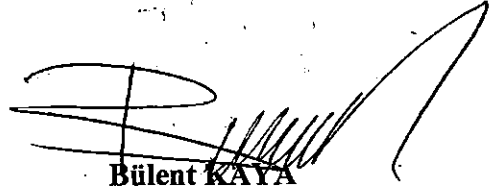

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İsrail'in 7 Ekim 2023'ten bu yana özellikle Gazze'de yoğunlaştırdığı, sivil yerleşim alanlarını, sağlık ve yardım çalışanlarını, eğitim kurumlarını hedef alan ve uluslararası hukuk normlarını açıkça ihlal eden saldırıları; Batı Şeria ve Doğu Kudüs'te artan yerleşimci şiddeti, zorla yerinden etme politikaları ve eğitim hakkını ortadan kaldıran uygulamaları, uluslararası toplumun ve kamuoyunun vicdanında derin bir yara açmıştır. Son olarak 23 Mart 2025'te 15 yardım görevlisinin infaz edilerek toplu biçimde gömülmesi İsrail'in uygulamalarının artık insanlığa karşı suç boyutuna ulaştığı uluslararası kuruluşlarca belgelenmiştir. BM kararları ve uluslararası mahkeme emirleri dikkate alınmaksızın süren bu ihlaller, bölgesel barış ve küresel hukuk düzeni açısından ciddi tehdit oluşturmaktadır. İsrail'in uluslararası hukuku sistematik biçimde ihlal eden uygulamalarına karşı Türkiye'nin uluslararası toplum nezdinde daha kararlı girişimlerde bulunması, Filistin halkına yönelik insani yardım faaliyetlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve Gazze'de işlenen suçların cezasız kalmaması adına gerekli ulusal ve uluslararası politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasamızın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 102'nci ve 103'üncü maddeleri gereğince bir Genel Görüşme açılmasını saygılarımızla arz ederiz. 10.04.2025

Bülent KAYA
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanı

GEREKÇE

İsrail'in 23 Mart 2025 tarihinde 15 Kızılay görevlisini katledip toplu bir şekilde gömdüğünün ortaya çıkması, uluslararası toplumun ve kamuoyunun vicdanında derin bir yara açmıştır. Başlangıçta "şüpheli bir araca" saldırı yapıldığını açıklayan İsrail makamları, daha sonra şehit edilen yardım görevlilerinden birinin telefonunda ortaya çıkan, ışıkları yanan bir ambulansa yönelik saldırının görüntüleriyle gerçek açığa çıkınca saldırının "yanlışlıkla" yapıldığını iddia etmiştir. Ancak elleri arkadan bağlı, başından vurulmuş, kafası kesilmiş ya da gömülürken hâlâ hayatta olan sağlık ve yardım çalışanlarının bulunması bu olayın planlı bir infaz olduğunu ortaya koymakta; bunun, İsrail'in işlediği en vahim insanlık suçlarından biri olduğu gerçeğini gözler önüne sermektedir.

İsrail'in Gazze'de yürüttüğü sistematik saldırıların, Birleşmiş Milletler Soykırım Sözleşmesi kapsamında değerlendirilebilecek eylemler olduğu; farklı uluslararası raporlar, kurum açıklamaları ve sahadan gelen verilerle doğrulanmıştır. İsrail, ayırım gözetmeden gerçekleştirdiği bombardımanlarla çoğunluğu kadın ve çocuk olmak üzere 50 binin üzerinde sivil katletmiş; bölge halkının tamamını yerinden ederek insani yardıma muhtaç hâle getirmiştir. Ramazan ayının başlangıcından itibaren, zaten sınırlı ölçüde izin verilen insani yardım akışı tamamen durdurulmuştur. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri İsrail'in Gazze'ye yardım girişini engellemesinin ve kontrol etme talebinin hukuksuz ve kabul edilemez olduğunu ifade etmiş; bu ablukanın sivilleri "bir ölüm sarmalına" soktuğunu vurgulamıştır. Buna karşın son iki haftadır, uygun barınma koşulları, giysi ve temel sağlık hizmetlerinin eksikliği nedeniyle -üçü yeni doğan- sekiz bebek soğuktan hayatını kaybetmiştir. Ayrıca, İsrail, 280'i BM çalışanı olmak üzere toplam 408 yardım görevlisini katletmiş, UNRWA personelini hedef almış, tesislerini kapatmış ve kuruluşun faaliyetlerini engellemiştir.

İsrail'in uluslararası hukuk ihlalleri Gazze ile sınırlı değildir. 2025 Ocak ayında Batı Şeria'da başlattığı operasyonda, mülteci kamplarını ve medikal sahaları hedef almış, 50 Filistinliyi katletmiş ve 40 bin kişiye de zorla yerinden etmiştir. İsrail'in Batı Şeria'da yoğunlaştırdığı yerleşimci politikasına karşın Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiseri, "yerleşim politikasının, ilhak eylemlerinin ve bunlarla bağlantılı ayrımcı yasa ve uygulamaların, Uluslararası Adalet Divanının da teyit edildiği üzere, uluslararası hukuku ihlal etmekte ve Filistinlilerin kendi kaderini tayin etme hakkını çiğnemekte" olduğunu ifade etmiştir.

Doğu Kudüs'te ise devam eden yerleşimci şiddetinin yanı sıra, UNRWA okullarının kapatılmasıyla Filistinli mülteci çocukların eğitim hakları engellenmekte, öğrenciler İsrail müfredatına yönlendirilerek Filistin kimliği sistematik biçimde silinmek istenmektedir. Temel insan haklarından olan geri dönüş hakkını Filistin mültecileri için ortadan kaldırmaya çalışan İsrail UNRWA'nın kapatılması çabalarıyla ve eğitim sistemleri üzerindeki kolonizasyon emelleriyle adım adım bu yolda ilerlemektedir.

7 Ekim 2023'ten bu yana İsrail'in sergilediği benzeri görülmemiş düzeydeki şiddet, işgal ve yıkım; uluslararası hukukun koruma altına aldığı tüm temel hakların ihlal edildiğini göstermektedir. Uluslararası Adalet Divanı'nın Gazze'ye insani yardım sağlanmasına ilişkin kararına rağmen yardımların engellenmeye devam edilmesi; Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin Netanyahu ve eski savunma bakanı hakkında verdiği tutuklama kararına taraf ülkelerce uyulmayacağını ilan edilmesi, mevcut sistemin işlevsizliğini ortaya koymaktadır.

İsrail'in saldırganlığının sadece Filistin'e değil, Lübnan, Ürdün ve Suriye'deki istikrarsızlaştırıcı faaliyetleriyle de tüm bölgeye yayıldığı görülmektedir. Bölgesel savaş riskini artıran bu gelişmeler karşısında, Türkiye'nin uluslararası hukuk temelinde diplomatik, insani ve hukuki sorumluluklarını yerine getirmesi gerekmektedir. Uluslararası toplumu yönlendiren güçlerin etkisine rağmen, İslam dünyası ve özellikle Türkiye gibi ülkelerin etkin bir rol üstlenmesi zorunluluktur.

Bu çerçevede, TBMM'nin uluslararası hukuka bağlılık ilkesi çerçevesinde tüm siyasi partilerin katkısıyla, İsrail'in uluslararası suçlarına karşı alınabilecek somut ve caydırıcı adımların belirlenmesi, Filistin halkının haklarının korunması ve Türkiye'nin uluslararası platformlarda daha kararlı bir tutum benimsemesi amacıyla bir Genel Görüşme açılması elzemdir.